Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Galușceac Eduard
Dosar nr. 2a-812/2024 (2-23040480-02-2a-26022024)

D E C I Z I E

11 decembrie 2024 mun. Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul: Panov Ana
Judecătorii: Malîi Ala și Mămăligă Natalia
Grefier: Jumiga Tamara

examinând în şedinţă de judecată publică cererea de apel declarată de avocatul Fediuc Valentin în interesele Sophiei Dub împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 30 ianuarie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Dub Sophie împotriva lui Iliev Sergiu cu privire la încasarea pensiei pentru întreținerea copilului major inapt de muncă,

a c o n s t a t a t :

Circumstanțele cauzei:

La 17 martie 2023, Dub Sophie s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Iliev Sergiu cu privire la încasarea pensiei pentru întreţinerea copilului major inapt de muncă în cuantum fix de 5 000 lei lunar, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată.

În motivarea acţiunii, reclamanta Dub Sophie a indicat că, prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chişinău din 15 noiembrie 2010, s-a încasat din contul lui Iliev Sergiu în beneficiul Rodicăi Dub pensia alimentară pentru întreţinerea minorilor Dub Sophie, născută la *****, şi *****, născut la *****, în cuantum de câte 1 000 lei, lunar, pentru fiecare minor, începând cu 9 iunie 2010 și până la atingerea majoratului minorilor.

Relevă că după devenirea executorie, hotărârea judecătorească a fost pusă în executare silită de către creditorul Dub Rodica, prin intermediul executorului judecătoresc, însă nu a fost executată.

Notează că din menţiunile făcute de executorul judecătoresc Romaliischi Maxim în documentul executoriu nr. 2-3252/10 din 15 noiembrie 2010, emis de Judecătoria Botanica mun. Chişinău, şi încheierii nr. 175-pa070R/16 din 20 iulie

2021, titlul executoriu a fost restituit fără executare integrală, pe motiv că debitorul Iliev Sergiu nu dispune de mijloace băneşti sau bunuri ce ar putea fi urmărite. Totodată, s-a indicat că debitorul nu locuiește pe adresa indicată în documentul executoriu, dar a emigrat cu traiul permanent în *****.

La fel, indică că, prin hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 22 noiembrie 2022, s-a dispus majorarea cuantumului pensiei de întreţinere a copilului Dub Sophie până la 2 500 lei lunar.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 22 februarie 2023 s-a anulat încheierea din 20 iulie 2021 de restituire fără executare a documentului executoriu nr. 2-3252/10 din 15 noiembrie 2010 şi încheierea din 20 aprilie 2021 de stabilire a restanţei la plata pensiei alimentare, emise de executorul judecătoresc Romaliischi Maxim, în cadrul procedurii de executare nr. 175-pa/070R/16.

Comunică că a atins majoratul la 6 februarie 2023, iar conform certificatului de încadrare în grad de dizabilitate copilul major Dub Sophie este încadrată în *****, ceea ce presupune că are necesităţi speciale, pe care urmează să le asigure părinţii în continuare.

Comunică că pârâtul Iliev Sergiu nu a demonstrat că este justificată neexecutarea obligaţiei sale de plată a pensiei de întreţinere a copilului Dub Sophie, născută la *****, nici până la atingerea majoratului, nici după.

Relatează că, cu vârsta, cheltuielile necesare pentru copil doar au crescut şi au fost suportate de părintele Dub Rodica de sine stătător şi urmează să fie suportate în continuare, dat fiind lipsa de ajutor din partea tatălui Iliev Sergiu. Din aceste cheltuieli fac parte cota fiecăruia din facturile de încălzire, electricitate, internet, computer, telefon, mobilier, chitară, pian, studii, biciclete, incidente când se rupe încălțămintea, haine de sport, manuale cu plată, odihnă, excursii în rând cu alţi copii, necesare pentru o viaţă decentă.

Punctează că are necesitate continuă de tratament, care este acordat inclusiv contra plată. În prezent, reclamanta face studii liceale la zi, iar după finalizarea acestora intenționează continuarea studiilor în instituție superioară de învăţământ.

Consideră că cuantumul plăţii fixe ce urmează a fi stabilit pentru debitor, trebuie să fie de 5 000 lei lunar, deoarece această sumă nu este una excesivă, dar şi va acorda susţinerea necesară copilului. Totodată, la stabilirea cuantumului sumei pretinse a fost luată în consideraţie şi inflaţia, care în toamna anului 2022 a depăşit 30% şi este în creştere.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 30 ianuarie 2024 a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Dub Sophia. S-a încasat de la Iliev Sergiu în beneficiul Sophiei Dub pensia de întreținere a copilului major inapt de muncă în mărime de 3 000 lei, lunar, începând cu 17 martie 2023 (data adresării în instanţa de judecată), până la data survenirii condițiilor prevăzute

la art. 111 Codului familiei. S-a încasat de la Iliev Sergiu în beneficiul statului suma de 1 080 lei cu titlu de taxa de stat. În rest, acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 7 februarie 2024, prin intermediul poștei electronice, avocatul Fediuc Valentin în interesele Sophiei Dub a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 30 ianuarie 2024, solicitând admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

Argumentele părţilor:

În motivarea cererii de apel, avocatul Fediuc Valentin în interesele Sophiei Dub a invocat că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, în partea respingerii acţiunii şi o consideră pasibilă a fi casată în această parte cu pronunţarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

Menţionează că o circumstanţă importantă a acţiunii este atingerea majoratului de apelantă şi înaintarea cerinţelor anume din acest motiv - incapacitatea personală de a munci. Corespunzător, în lipsa unei acţiuni similare şi împotriva mamei Dub Rodica, se prezumă că apelanta primeşte întreţinerea din partea celuilalt părinte, iar cuantumul pensiei solicitate din partea tatălui reiese şi din aportul celuilalt părinte.

Din acest motiv a considerat că cuantumul plăţii fixe ce urmează a fi stabilit pentru debitor, trebuie să fie de 5 000 lei lunar, deoarece această sumă nu este una excesivă, dar şi va acorda susţinerea necesară copilului inapt de muncă.

Totodată, notează că pentru acest cuantum a fost luată în consideraţie şi inflaţia, care în toamna anului 2022 a depăşit 30% şi este în creştere.

De asemenea, a precizat că intimatul activează şi locuieşte în *****, cu salarizare corespunzătoare, astfel echivalentul unei sume de 250 euro raportat la standardele de viaţă europene, nu îi vor afecta în măsură semnificativă propria existenţă şi nici nu va putea fi privită ca îmbogăţire nejustificată.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de apel a expediat în adresa intimatului cererea de apel, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă până la data examinării apelului, nu a fost depusă referință asupra cererii de apel.

Termenul de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) a fost pronunțat la 30 ianuarie 2024, iar cererea de apel a

fost depusă la 7 februarie 2024, prin intermediul poștei electronice (f. d. 60-63), Colegiul judiciar constată că acesta a fost declarat în termen.

Poziția părților în apel:

În ședința de judecată a instanței de apel, avocatul Fediuc Valentin în interesele Sophiei Dub a susținut apelul în sensul declarant și a solicitat admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

Apelanta Dub Sophia și intimatul Iliev Sergiu nu s-au prezentat la ședința de judecată, procedura de citare a fost respectată. Astfel, instanța de apel consideră posibilă examinarea cauzei în apel, în lipsa apelantei și intimatului. Or, potrivit art.379 alin. (2) din Codul de procedură civilă, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.

Aprecierea instanţei de apel:

Audiind explicațiile reprezentantului apelantei, analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel, în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră cererea de apel ca fiind neîntemeiată şi urmează a fi respinsă, cu menținerea hotărârii contestate a primei instanțe, din motivele ce succed.

În acord cu prevederile art. 385 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

În temeiul art. 373 alin. (1), (2), (3) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă.

Colegiul judiciar, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanţe în raport cu prevederile art. 238-241 din Codul de procedură civilă constată că, dispoziţiile procedurale invocate au fost respectate în tot, astfel instanţa de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părţi, a constatat şi elucidate pe deplin circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, concluziile

instanţei de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

Totodată, Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag.84,98).

Instanța de apel reține că, la 17 martie 2023, Dub Sophie s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Iliev Sergiu cu privire la încasarea pensiei pentru întreţinerea copilului major inapt de muncă, în cuantum fix de 5 000 lei lunar, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a concluzionat asupra temeiniciei parțiale a acțiunii depuse de Dub Sophie și a dispus încasarea de la Iliev Sergiu în beneficiul Sophiei Dub a pensiei de întreținere a copilului major inapt de muncă, în mărime de 3 000 lei lunar, începând cu 17 martie 2023 (data adresării în instanţa de judecată), până la data survenirii condițiilor prevăzute la art. 111 Codului familiei. Totodată, s-a încasat de la Iliev Sergiu în beneficiul statului suma de 1 080 lei cu titlu de taxa de stat. În rest, acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

În apel, apelanta Dub Sophie contestă legalitatea hotărârii instanței de fond, în partea admiterii parțiale a pretenției privind încasarea pensiei de întreținere a copilului major inapt de muncă.

Din actele şi lucrările dosarului s-a constatat că Dub Sophie, născută la *****, este copilul lui Dub Rodica și Iliev Sergiu.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău nr. 2-3252/10 din 15 noiembrie 2010, s-a dispus încasarea de la Iliev Sergiu în beneficiul Rodicăi Dub pensia alimentară pentru întreținerea minorilor Dub Sophie și *****, în cuantum de câte 1 000 lei lunar, pentru fiecare minor, începând cu 9 iunie 2010 până la atingerea majoratului minorilor, fiind eliberat și documentul executoriu (f. d. 6-8).

Prin încheierea nr. 175-pa070R/16 din 20 iulie 2021, executorul judecătoresc Romaliischi Maxim a restituit fără executare documentul executoriu nr. 2-3252/10 din 15 noiembrie 2010, emis de Judecătoria Botanica, mun. Chișinău (f. d. 10).

La fel, se reține că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) nr. 2-8449/2022 din 22 noiembrie 2022, s-a modificat cuantumul pensiei de întreținere, încasat prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău nr. 2-3252/10 din 15

noiembrie 2010 și s-a dispus majorarea cuantumului pensiei de întreţinere a copilului Dub Sophie pînă la 2 500 lei lunar (f. d. 11).

Conform certificatului de încadrare în gradul de dizabilitate nr. CI2315491 din 7 aprilie 2023, Dub Sophie, născută la *****, a fost încadrată în gradul de dezabilitate „Grad sever”, gradul de dezabilitate fiind stabilit pentru perioada de la 6 februarie 2023 - fără termen (f. d. 14).

În temeiul prevederilor art.74 Codul familiei, părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.

În virtutea prevederilor art. 78 Codul familiei, părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. În caz de litigii privind achitarea pensiei de întreţinere, instanţa judecătorească stabileşte cuantumul acesteia pentru copiii majori inapţi de muncă într-o sumă bănească fixă plătită lunar, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială, de alte circumstanţe importante.

Astfel, prin prisma cadrului legal enunțat, instanța de fond corect a dispus încasarea de la Iliev Sergiu în beneficiul Sophiei Dub a pensiei de întreținere a copilului major inapt de muncă, în mărime de 3 000 lei lunar. Or, obligaţia părinţilor de a-şi întreţine material copii este o obligaţie fundamentală, reglementată la art. 48 alin. (2) din Constituţia Republicii Moldova care stipulează că, părinţii au îndatorirea de a asigura creşterea, educaţia şi instruirea copiilor, or, creşterea, educaţia şi instruirea copiilor este posibilă numai în condiţiile exercitării corespunzătoare a obligaţiilor părinteşti de întreţinere materială a acestora.

La fel, și dispozițiile articolului art. 58 alin (1) Codul familiei statuează că părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

Referitor la obiecțiile apelantei privind mărimea pensiei de întreținere încasată de instanța de fond, Colegiul judiciar le respinge ca nefondate. Or, prima instanță just a punctat că reclamanta/apelantă nu a prezentat probe care ar justifica încasarea unei pensii mai mari, sau că pârâtul/intimat Iliev Sergiu dispune de venituri care i-ar permite să achite o pensie într-un cuantum mai ridicat.

În acest sens, Colegiul judiciar remarcă că pentru încasarea pensiei de întreținere a copilului inapt de muncă pe cale judecătorească, reclamantul (creditorul întreținerii) urma să prezinte date cu privire la salariul (veniturile)

pârâtului și probe cu privire la cheltuielile suportate pentru întreținerea copilului inapt de muncă.

Prin urmare, prima instanță corect a conchis că suma pensiei de întreținere în mărime de 3 000 lei este una reală şi necesară, și nu este în detrimentul pârâtului și corespunde posibilităților de plată ale acestuia, precum și este direct proporțională cu necesitățile reclamantei.

Aderent, Colegiul judiciar respinge alegațiile apelantei precum că intimatul activează şi locuieşte în *****, cu salarizare corespunzătoare, astfel că echivalentul unei sume de 250 euro raportat la standardele de viaţă europene, nu îi vor afecta în măsură semnificativă propria existenţă şi nici nu va putea fi privite ca îmbogăţire nejustificată. Or, apelanta nu a prezentat date oficiale privind veniturile intimatului pe de o parte, iar pe de altă parte instanța a ținut cont de faptul că ambii părinți au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii.

În concluzie, Colegiul judiciar constată că prima instanţă a dat o apreciere obiectivă şi justă probelor administrate, a constatat şi elucidat pe deplin toate circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzei şi corect a aplicat normele de drept material şi procedural, adoptând o hotărâre legitimă în corespundere cu cerinţele legii, astfel temei pentru admiterea apelului nu sunt.

În acest sens, Colegiul civil relevă că argumentele invocate de apelantă, în susținerea poziției lor, nu pot fi reținute de către instanța de apel, deoarece se combat cu cele invocate supra şi se axează asupra circumstanțelor care au fost constatate şi elucidate pe deplin de instanța de fond, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate şi apreciate cu respectarea normelor de drept procedural şi susținute de normele de drept material.

Distinct de cele expuse şi având în vedere faptul că circumstanțele cauzei au fost constatate de către prima instanță şi nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a respinge cererea de apel și de a menține hotărârea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a), art. 389, art. 390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău-

d e c i d e :

Se respinge cererea de apel declarată de avocatul Fediuc Valentin în interesele Sophiei Dub.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 30 ianuarie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Dub

Sophie împotriva lui Iliev Sergiu cu privire la încasarea pensiei pentru întreținerea copilului major inapt de muncă.

Decizia este definitivă și executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Panov Ana

Judecătorii: Malîi Ala

Mămăligă Natalia